روزنامه
سرآمد اقتصاد
پنجشنبه- ۲ مهر ۱۴۰۵- سال دوازدهم- شماره ۲۵۹۲ - قیمت: ۱۵۰۰۰۰تومان
www.Eghtesadsaramad.ir
eghtesadsaramad @Eghtesadsaramad

پزشکیان،در هشتاد و یکمین مجمع عمومی سازمان ملل متحد؛

برای دفاع از خود، از جنگ نمی‌ترسیم و برای صلح از مذاکره نمی‌گریزیم

۱

سرآمد گزارش می‌دهد؛

آغاز به کار هفتمین اجلاس کشورهای متعاهد کنوانسیون حفاظت از محیط زیست دریایی خزر

۷

سرآمد تحلیل می‌دهد؛

«دریا» جایی که ایمنی با زندگی گره می‌خورد

۳

توسعه میدان نفتی آزادگان پس از سال‌ها انتظار در مرحله اجرا

قرارداد خدمات بهره‌برداری از ۵۵ حلقه چاه آزادگان امضا شد

۵

مقاله

نفت، قدرت و پارادوکس فرسایش

مرتضی فاخری - در تاریخ معاصر ایران، نفت هرگز صرفاً یک کالای اقتصادی نبوده است. این ماده سیاه‌رنگ که از دل زمین‌های جنوبی بیرون می‌آید، همواره با سیاست، امنیت، هویت ملی و منازعه قدرت گره خورده است. اما پرسشی که دهه‌هاست ذهن تحلیلگران را به خود مشغول کرده، این است که چرا این منبع عظیم ثروت، به قدرت پایدار برای ایران تبدیل نشده است. سه مقطع تاریخی و یک واقعیت امروزی، روایتی را شکل می‌دهند که می‌تواند پاسخ این پرسش را روشن‌تر کند.

در سپتامبر ۱۹۶۰، نمایندگان پنج کشور تولیدکننده نفت در بغداد گرد هم آمدند تا سازمانی را بنیان بگذارند که قرار بود معادله قدرت در بازار جهانی نفت را دگرگون کند. ایران، عراق، ونزوئلا، عربستان سعودی و کویت، با تأسیس اوپک، به دنبال آن بودند که در برابر تصمیم‌های یک‌جانبه شرکت‌های بزرگ نفتی، صدای واحدی داشته باشند. در آن زمان، این شرکت‌ها بودند که قیمت نفت را تعیین می‌کردند و کشورهای تولیدکننده، عملاً نقش دریافت‌کننده قیمت را داشتند. اوپک می‌خواست این رابطه نابرابر را معکوس کند. آرمان بنیان‌گذاران اوپک روشن بود: تولیدکنندگان باید در تعیین قیمت مهم‌ترین دارایی‌شان نقش داشته باشند، از منافع خود دفاع کنند و در برابر فشار قدرت‌های بزرگ، دست‌کم به اندازه کافی قدرت چانه‌زنی داشته باشند. اما پس از بیش از شش دهه، زمزمه‌هایی درباره افول نقش و حتی فروپاشی این سازمان شنیده می‌شود. پرسشی که اکنون مطرح است این است که آیا رویای بنیان‌گذاران اوپک محقق شده است؟ پاسخ این پرسش، چندان ساده نیست. اوپک در دهه ۱۹۷۰ به اوج قدرت خود رسید. افزایش قیمت نفت در سال ۱۹۷۳، ضربه‌ای سنگین به اقتصادهای صنعتی وارد کرد و نشان داد که تولیدکنندگان می‌توانند بازار را تکان دهند. اما این قدرت، شکننده بود. زیرا اوپک هیچ‌گاه یک نهاد فراگیر با ابزارهای اجرایی قوی نبود. تصمیم‌های آن، بیشتر بر پایه توافق‌های داوطلبانه و منافع متغیر اعضا شکل می‌گرفت. هر کشوری، در نهایت، منافع ملی خود را بر تعهد جمعی ترجیح می‌داد. این شکاف درونی، به‌ویژه در دوره‌هایی که قیمت‌ها سقوط می‌کرد، آشکارتر می‌شد. برای ایران، عضویت در اوپک یک مزیت راهبردی بود، اما این مزیت هرگز به یک قدرت ساختاری پایدار تبدیل نشد. ایران نه‌تنها در اوپک، بلکه در بازار جهانی نفت، همواره با رقبایی روبه‌رو بود که گاه منافعشان با منافع تهران در تضاد قرار می‌گرفت. عربستان سعودی، به‌عنوان تولیدکننده بزرگ و دارای ظرفیت مازاد، می‌توانست با افزایش یا کاهش تولید، قیمت‌ها را تحت تأثیر قرار دهد. این توانایی، به ریاض نقشی محوری در بازار می‌داد که ایران، با وجود ذخایر عظیم، هیچ‌گاه به آن دست نیافت.

ادامه در صفحه ۲

پزشکیان،در هشتاد و یکمین مجمع عمومی سازمان ملل متحد؛

برای دفاع از خود، از جنگ نمی‌ترسیم و برای صلح، از مذاکره نمی‌گریزیم

سرآمد رئیس جمهور با بیان اینکه ایران هیچ‌گاه آغازگر جنگ نبوده و همواره پایبندی خود را به میز مذاکره نشان داده است، گفت: جنگ بر ما تحمیل شد، اما ما ثابت کردیم که برای دفاع از خود، از جنگ نمی‌ترسیم و برای صلح، از مذاکره نمی گریزیم و تا پای جان برای دفاع از ایران عزیز ایستاده‌ایم.

به گزارش اقتصاد سرآمد، «مسعود پزشکیان» روز چهارشنبه -یکم مهرماه ۱۴۰۵- در هشتاد و یکمین نشست مجمع عمومی سازمان ملل متحد اظهار کرد: دیروز رئیس‌جمهور آمریکا اعلام کرد که ایران تروریست است، ما قربانی تروریسم هستیم، من از ایرانی می‌آیم که رهبرمان را بدون هیچ دلیل و برهان قانونی ترور کردند، من از ایرانی می‌آیم که مدرسه‌ای را بمباران کردند، کودکان میناب را ببینید، کودکانی که بمباران و کشته شدند، اسرائیل و آمریکا با سلاح‌های خود کودکان ما را شهید کردند، کودکان ما هیچ گناهی مرتکب نشده بودند. وی افزود: لامرد شهر کوچکی در ایران است، کودکان ما در یک سالن ورزشی مشغول ورزش کردن بودند، آمریکا این ورزشگاه را با بمب‌های خوشه‌ای که به چند هزار تکه تقسیم می‌شد، بمباران کرد. آنها دانشمندان، مردم، زنان و کودکان ما را شهید کردند. تروریست‌ها و تربیت‌کنندگان تروریسم به ما برچسب تروریست می‌زنند، ما فقط از خودمان دفاع کردیم، تروریسم نیستیم. رئیس جمهور با اشاره به آماج حملات ناجوانمردانه دشمن، اظهار داشت: آمریکا و اسرائیل با آخرین تجهیزات کشورمان را مورد تهاجم قرار دارند اما مردم ما با قدرت از کشورشان دفاع کردند، آنها ما را مورد حمله قرار دادند اما ما در مقابل آنان سرخم نکردیم، به حملات آنها پاسخ دادیم اما ما مردم را مورد حمله قرار ندادیم. از سرزمین هایی که تجهیز شده بودند، به مدرسه، بیمارستان، مراکز علمی، پل‌ها و زیرساخت‌های ما را مورد حمله قرار دادند که خلاف قوانین بین‌المللی بود. رئیس جمهور اظهار کرد: من وقتی مسئولیت را به عهده گرفتم، روز اول اسماعیل هنیه را در تهران ترور کرد؛ اسرائیل هر منطقه ای را که دلش می خواهد بمباران می کند و ترور می کند؛ در غزه بیش از ۸۰ هزار انسان بی گناه را قتل عام کردند، نسل کشی می کنند با ابزار و تکنولوژی هایی که دارند بعد می گویند دیگران تروریست هستند. پزشکیان افزود: آنها مدعی می شوند که ایران عامل ناآرامی است، ما عامل ناآرامی هستیم؟ ما که می‌خواهیم مستقل زندگی کنیم و نمی خواهیم سرخم کنیم، عامل ناآرامی هستیم؟ آنهایی که ترور می کنند، می کشند و جنایت می کنند عامل امنیت و صلح هستند؟! وی با تاکید بر اینکه آنها هیچ کدام از قوانین بین‌المللی را رعایت نمی کنند، گفت: این آن چیزی است که ما با آن مواجهیم، ما چیزی نمی‌خواهیم، ما پاسخ خود را به این بدعهدی‌ها یافته‌ایم. ما قدرت لازم داریم زیرا ملتی که نتواند از خود دفاع کند، در این دنیا له خواهد شد.

رئیس جمهور افزود: در دنیایی قرار داریم که قدرتمندان به جای اینکه به فکر مردم، انسانیت، عدالت و دموکراسی باشند، عامل ویرانی، تخریب و نابودی هستند و هر فردی را که می خواهند تخریب بکنند، اسم تروریست روی آن می گذارند. پزشکیان اظهار کرد: ایران در ۲۰۰ سال گذشته به هیچ کشوری حمله نکرده است، همیشه از خودش دفاع کرده است ولی امروز متهم به عامل ناامنی در منطقه شده است. این رویکرد باعث شده ما راهبرد خود را اینگونه انتخاب کنیم که ما قدرت می خواهیم که بتوانیم از خودمان دفاع کنیم، قدرت نمی خواهیم که تجاوز کنیم؛ انرژی را برای توسعه می‌خواهیم و برای ساختن بمب، تخریب و تهدید جوامع نمی‌خواهیم و برای امنیت می خواهیم مشارکت کنیم. وی ادامه داد: ملت ایران در هفت ماه گذشته برای دفاع از کشور هر شب در خیابان بودند تا اجازه ندهند کسانی که آمریکا و اسرائیل تهییج کرده و اسلحه به آنها داده بود، ناامنی در کشور ایجاد کنند. رئیس جمهور با تاکید بر اینکه مردم قدرت ما هستند و ما با قدرتِ مردم ایستاده ایم، گفت: اصل نخست ما، قدرت برای دفاع است. ایران بایدَ آنقدر قدرتمند باشد که بقا و پیشرفتش تهدید نشود. آنقدر مسئول، که قدرتش را برای سلطه به کار نگیرد و آنقدر دوراندیش، که امنیت خود را در ناامنی همسایگان جست و جو نکند.

پزشکیان افزود: درباره توان دفاعی ایران صریح سخن می گویم؛ سامانه دفاعی ایران، برای آن ساخته شده است که هیچ کس تصور نکند بمباران شهرهای ایران بی پاسخ می‌ماند. قدرت نظامی ایران برای دفاع است اما روشن می گویم، ما برای دفاع از کشورمان از کسی اجازه نمی گیریم.

وی با تاکید بر اینکه ما انرژی را برای توسعه می خواهیم، گفت: سال‌ها است درباره برنامه صلح آمیز هسته‌ای ایران، با زبانِ سانتریفیوژ، غنی سازی، تحریم و بمب سخن گفته اند، اما برای ملت ما، فنَ آوری هسته ای بخشی از حق توسعه است. انرژی هسته ای، برای بیماران «درمان»، برای کشاورزی «امنیت غذایی»، برای صنعت «فن آوری» و برای آینده «برق پایدار» است.

رئیس جمهور افزود: ایران نمی پذیرد دانش هسته ای امتیازِ انحصاری چند کشور باشد. ایران سلاح هسته ای را عامل امنیت نمی داندَ؛ اما از حق خود برای علم، صنعت و انرژی صلح آمیز نیز صرفه نظر نخواهد کرد. به صراحت می گویم، نه سلاح هسته‌ای؛ نه محرومیت از دانش هسته ای!

پزشکیان تصریح کرد: موضوع هسته ای ایران در میدان جنگ حل نمی‌شود. راه حل، توافقی است که به جهان، اطمینانی معتبر از صلح آمیز بودن برنامه ایران، و به ملت ایران، اطمینان از حفظ حقوقش بدهد. رئیس جمهور افزود: اصل سوم، مشارکت برای امنیت است. ما در منطقه ای زندگی می کنیم که جنگ، مرز نمی‌شناسد و بحران یک کشور، به همسایگانش سرایت می کند. از همین رو ایران امنیت همسایگان خود را رقیب امنیت خویش نمی‌داند. ما همسایگان خود را قوی می خواهیم. وی اضافه کرد: در آبراه تنگه هرمز، نمی‌شود که همه از آن بهره ببرند، اما همزمان نگهبان تاریخی آن آبراه، به بهانه تحریم‌های ظالمانه -از استفاده و آزادی کشتیرانی حتی در آب‌های خودش محروم باشد. راه را بر ما می‌بندند، در حالی که اسلحه، مواد منفجره، موشک و انرژی برای نابودی کشورها از همان آبراه منتقل می کنند. این امر پذیرفتنی نیست و اجازه نخواهیم داد چنین اتفاقی تکرار شود.

